

Jaarverslag 2015

General Audit Chamber

Algemene Rekenkamer

Juni 2016

Inhoud

Een woord vooraf	2
1. Algemeen	3
1.1. Overzicht	3
1.2. Wat hebben wij in 2015 bereikt?	3
2. De organisatie	4
2.1. De Rol van de Rekenkamer	4
2.1.1. Taken en bevoegdheden van de Algemene Rekenkamer	4
2.2. De strategie en aanpak	4
2.3. De organisatie	5
2.4. Contacten en samenwerking	5
3. Bedrijfsvoering	7
3.1. Personeel	7
3.2. Onderzoeken	7
3.2.1. Rechtmatigheidsonderzoek: Jaarrekening 2012 van het APS	8
3.2.2. Audit naar de Governance: Bureau Telecommunicatie en Post	8
3.2.3. Onderzoek naar de Jaarrekening 2013 van het Algemeen Pensioenfonds	9
3.2.4. Rechtmatigheidsonderzoek: Jaarrekening 2014 van Sint Maarten	9
3.3. Adviseren	10
4. Financiële verantwoording	11
4.1. Begroting 2015	11
4.1.1. Realisatie begroting 2015	11
4.1.2. Aanpassing van werkelijke uitgaven begroting 2014	11

Een woord vooraf

Eind 2015 markeerde de Algemene Rekenkamer het vijfde jaar van haar bestaan. Wij zijn een advies- en onderzoeksinstituut dat de Staten faciliteert door het verschaffen van informatie over de rechtmatigheid en doelmatigheid over de uitgaven en inkomsten van de overheid.

Sinds haar oprichting op 10 oktober 2010, heeft de Algemene Rekenkamer meer dan een dozijn rapporten uitgebracht. Deze rapporten bevatten de resultaten van onderzoeken op het gebied van de financiële rechtmatigheid, *governance*, de financiële en operationele doelmatigheid en ook de integriteit. Onze rapporten zijn allemaal gepubliceerd en openbaar gemaakt. Zodoende dragen wij bij aan het proces van "checks and balances".

Na vijf jaar verheugen wij ons op het feit dat onze werkzaamheden de aandacht van zowel nationale als internationale stakeholders begint te krijgen. Ook zijn wij tevreden met het verbeterde contact met de Staten in het afgelopen jaar en de continuerende professionele zakenrelatie met de Regering.

Wij hebben als taak het onderzoeken, rapporteren, en zo nodig, het doen van aanbevelingen aan het parlement en de overheid. Goed financieel beheer, met andere woorden, het begroten, het uitgeven, en het beheren van openbare middelen, is onontbeerlijk voor de sociaaleconomische ontwikkeling van het Land.

Sint Maarten kent een wettelijk kader voor de bevordering van de fiscale en financiële *accountability* (verantwoording). Dit betekent dat er regelgeving aanwezig is die bedoeld is de financiële discipline, de transparantie en de verantwoording van de overheidsfinanciën te verbeteren. De doelmatigheid van dit kader is afhankelijk van de naleving van de regelgeving. Naleving (*compliance*), of het gebrek daaraan, is een terugkerend thema geworden in onze rapporten. Belangrijk om te vermelden is dat het toezien op de naleving van de wettelijke kaders van de openbare financiën de bevoegdheid van andere entiteiten is.

Wij menen dat een grotere inspanning nodig is om wezenlijke verbetering van het financieel beheer binnen de overheid te bewerkstelligen. De Regering dient zich te committeren aan het ontwikkelen en het implementeren van duidelijk financieel beleid en heldere beleidsdoelen. Vervolgens, is het aan de Staten om haar toezicht op het financieel beheer van de Regering te intensiveren. Wij blijven monitoren, rapporteren en aanbevelingen doen.

Ronald C. Halman, MBA
Voorzitter

Joane Dovale-Meit, MA
Secretaris

1. Algemeen

1.1. Overzicht

Volgens de wet dient de Algemene Rekenkamer elk jaar voor 1 juli een verslag uit te brengen aan de Gouverneur en de Staten over de uitgevoerde activiteiten van het voorgaand jaar.¹ Het jaarverslag bevat ook informatie over de uitgebrachte onderzoeksrapporten.

Wij rapporteren over onze activiteiten en onderzoeksresultaten om, onder andere, de Staten te faciliteren bij de uitvoering van hun toezichhoudende taak op de Regering.

Onderhavig jaarverslag beslaat de periode van 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015.

1.2. Wat hebben wij in 2015 bereikt?

Het antwoord op de bovenstaande vraag kunt u in dit jaarverslag terugvinden. In hoofdstuk 2 presenteren wij nadere informatie over onze organisatie, onze taken en bevoegdheden. De informatie over de bedrijfsvoering van het jaar 2015 en ook de resultaten van de onderzoek werkzaamheden over desbetreffend jaar wordt in hoofdstuk 3 beschreven. Tenslotte, worden in hoofdstuk 4 de realisatie cijfers van het boekjaar 2015 uiteengezet tezamen met een herziening van het resultaat van het jaar 2014.

---

¹ Landsverordening Algemene Rekenkamer, artikel 38.

2. De organisatie

2.1. De Rol van de Rekenkamer

De Algemene Rekenkamer (hierna: Rekenkamer) is de instelling die onderzoek doet naar de rechtmatigheid en doelmatigheid van de overheidsfinanciën.² De wijze waarop wij onze taken uitoefenen en de organisatie van de Rekenkamer is bij landsverordening vastgesteld.³ Er is daarmee een wettelijk kader dat ons functioneren regelt.

2.1.1. Taken en bevoegdheden van de Algemene Rekenkamer

De wetgever heeft de Rekenkamer een mate van autonomie toegekend. Er is een bepaalde flexibiliteit ten aanzien van hoe wij te werk gaan. Zo onderzoekt de Rekenkamer de activiteiten van overheid (in de breedste zin des woord), en, om die taak zo goed mogelijk te kunnen uitvoeren, hebben wij recht op informatie.⁴

Hoe doen wij onderzoek? Er zijn drie onderzoek soorten die wij uitvoeren:

- **Het rechtmatigheidsonderzoek:** een voorbeeld hiervan is de controle op de jaarrekening van het Land.⁵ Wij hebben ook een controlerende taak bij het Algemeen Pensioenfonds Sint Maarten (hierna: APS).⁶ Bij de controle op de jaarrekeningen onderzoeken wij het financieel beheer en wordt de informatie die in de jaarstukken is opgenomen beoordeeld.
- **Het doelmatigheidsonderzoek:** bij dit soort onderzoeken worden management onderwerpen van overheidsdiensten en -programma's onder de loep genomen. Wij onderzoeken of diensten en procedures doelmatig en doeltreffend zijn. Eenvoudig gesteld, we evalueren de "value for money".
- **Het integriteitsonderzoek:** bij dit type onderzoek is het doel het reviewen van de bestuurlijke integriteit van politieke of ambtelijke functionarissen bij de uitoefening van hun taken en bevoegdheden. Integriteit vraagt naar kennis en naleving van zowel de letter als de geest van geschreven en ongeschreven regels.

De duur van een bepaald onderzoek is afhankelijk van de complexiteit en de omvang van het onderzoeksonderwerp. We zijn afhankelijk van de medewerking van degenen die aan het onderzoek zijn onderworpen, als ook de beschikbaarheid van informatie. Ook, indien er een wettelijke verplichting bestaat om informatie aan ons over te dragen. Het afgelopen jaar hebben we gemerkt dat het verkrijgen van beschikbare informatie, nog altijd stroef verloopt. Dit geldt ook voor informatie die ministers verplicht naar ons horen te sturen.

In alle gevallen documenteren wij onze activiteiten en normaliter worden de onderzoeksresultaten in een rapport aan de Staten aangeboden. Na aanbieding aan de Staten worden onze rapporten openbaar. Soms brengen wij apart advies uit aan de Regering en/of de Staten. In onze rapporten staan de bevindingen van het onderzoek. Waar nodig doen wij aanbevelingen naar aanleiding van de geïdentificeerde tekortkomingen. Onze rapporten zijn bedoeld om de Staten te faciliteren bij het uitvoeren van hun toezichhoudende taak op de Regering.

2.2. De strategie en aanpak

Als het gaat om overheidsuitgaven en -beleid onderzoeken wij verschillende onderwerpen die betrekking hebben op de publieke middelen. Het hoofddoel is de verantwoording en afhankelijk van het soort onderzoek, richten wij ons op de het controleren van de rechtmatigheid, de doelmatigheid of de integriteit. Een aantal onderzoeken moeten wij verplicht uitvoeren. Een voorbeeld van een verplicht onderzoek is de jaarlijkse controle op de jaarrekening van het land.

Andere onderzoeken worden zelf door de Rekenkamer bepaald na een interne evaluatie van onderwerpen. Wij houden wel rekening met een aantal factoren bij het maken van de keuze van het onderwerp, waar onder:

² Staatsregeling van Sint Maarten, artikel 74.

³ Landsverordening Algemene Rekenkamer.

⁴ Idem, artikel 26.

⁵ Comptabiliteitslandsverordening, artikel 53, derde lid.

⁶ Landsverordening Algemeen Pensioenfonds Sint Maarten, artikel 18, tiende lid.

- de financiële, sociale en milieueffecten;
- de noodzaak;
- onze interne capaciteit om het werk uit te voeren; en
- ons vermogen om een variëteit aan overheids- programma's en -organisaties te bestrijken.

2.3. De organisatie

De Rekenkamer kent een bestuur van drie leden; een voorzitter en twee leden. Er is tevens ruimte voor plaatsvervangende leden ter borging van de continuïteit van het bestuur.⁷

De volgende personen maakten deel uit van het bestuur tijdens het jaar 2015:

- Dhr. Ronald Halman, voorzitter
- Dhr. Mark Kortenoever, lid tevens vicevoorzitter
- Dhr. Alphons Gumbs, lid
- Dhr. Daniel Hassell, plaatsvervangend lid
- Mw. Sheryl Peterson, plaatsvervangend lid

Ons bestuur vergadert regelmatig, normaliter om de twee weken. In 2015 is er 21 keer vergaderd.

Een team van professionals zijn werkzaam bij de Rekenkamer en richten zich vooral op het uitvoeren van de kerntaken, te weten, het doen van onderzoek. Een secretaris is belast met het dagelijks management en geeft leiding aan het team van administratieve medewerkers en onderzoekers.

De Rekenkamer bestaat in 2015 uit zes personen, met een full-time inzet. Het gaat om drie auditors, een jurist, een hoofd administratie en een secretaris. De auditcapaciteit is in 2015 met inzet van een deeltijdse registeraccountant⁸ versterkt.

Ons jaarplan wordt door de secretaris opgesteld met input van de administratie en het auditteam. Het plan wordt vóór het begin van het jaar waarvoor het dient aan het bestuur voorgelegd ter goedkeuring. De activiteiten die in het plan staan beschreven worden conform de goedgekeurde begroting uitgevoerd. Het plan bevat en beschrijft zowel operationele als onderzoek werkzaamheden.

2.4. Contacten en samenwerking

Ten behoeve van de doelmatigheid van de bedrijfsvoering, onderhoudt de Rekenkamer contacten met personen en entiteiten binnen de publieke sector. Daarnaast werken wij samen met college rekenkamers.

Hieronder worden de contacten en samenwerkingsactiviteiten van het afgelopen jaar samengevat:

- Begin januari 2015 heeft de Rekenkamer het jaarlijks overleg van het College Financieel Toezicht (hierna: CFT) bijgewoond. Tijdens deze bijeenkomst bespreken de vertegenwoordigers van zowel het land Curaçao en Sint Maarten, te weten de medewerkers van de ministeries van financiën, de SOAB en de Algemene Rekenkamers van Curaçao en Sint Maarten, onderwerpen gerelateerd aan de overheidsfinanciën die van wederzijds belang zijn.
- Ter ondersteuning van onze onderzoeksactiviteiten zijn een tweetal technische missies met de Algemene Rekenkamer Nederland georganiseerd in 2015. De eerste heeft in februari plaatsgevonden en de andere in oktober. Deze technische missies vormden een belangrijk onderdeel van het opleidings- en institutionele versterkingsproces dat in 2015 gepland stond.

⁷ Landsverordening Algemene Rekenkamer, artikel 2.

⁸ Boek 2: Burgerlijk Wetboek, artikel 121, lid 6.

- Onder de auspiciën van de Rekenkamer heeft een collega van de Algemene Rekenkamer Nederland een lezing verzorgd aan studenten van de HAVO/VWO klassen bij het Milton Peters College over het onderwerp 'de Griekse financiële crisis'. De lezing heeft in maart 2015 plaatsgevonden.
- De secretaris is vanaf maart 2015 lid geweest van de voorbereidingscommissie van het "Governor's Symposium" voor het jaar 2015. Het evenement met als thema "*Governance: the value of checks and balances*", heeft in juni 2015 plaatsgevonden.
- Wij zijn in de maand mei twee keer op bezoek geweest bij de Staten van Sint Maarten. Aan de Commissie Landsuitgaven (hierna: CLU) is begin mei een algemene presentatie over de werkzaamheden van de Rekenkamer verzorgd. Later diezelfde maand hebben wij een presentatie gegeven over de resultaten van ons onderzoek naar de jaarrekening van het jaar 2012 van het APS. In december 2015 hebben wij tijdens een besloten vergadering de resultaten van het onderzoek naar *governance* bij het Bureau Telecommunicatie en Post besproken met de leden van de Centrale Commissie van de Staten.
- Het rapport "Country Assessment" van Transparency International (hierna: TI) is in juli 2015 verschenen. Dat rapport bevat een hoofdstuk over de Rekenkamer van Sint Maarten. Ten behoeve van het onderzoek van TI hebben wij geparticipeerd aan workshops en interviews. Volgens het assessment van TI is de Rekenkamer een van de drie sterke pilaren van het Sint Maartense National Integrity System⁹.
- Ter viering van *Constitution Day* in oktober hebben de Rekenkamer, de Ombudsman en de Raad van Advies een "Information Village" georganiseerd. Voor dit evenement is de Festival Village van Sint Maarten "omgebouwd" tot een informatie markt ten behoeve van de bevolking. Organisaties en entiteiten van de publieke sector, inclusief ministeries en diensten hebben aan de "Information Village" deelgenomen. Studenten van de middelbare scholen van Sint Maarten zijn speciaal uitgenodigd en aangemoedigd gebruik te maken van deze mogelijkheid om meer te leren over de overheid. De studenten hebben de kans gekregen om zich te oriënteren op een mogelijke toekomstige rol bij het land.

---

⁹ St.Maarten 2015 National Integrity System Assessment, pagina 14. Transparency International, 2015.

3. Bedrijfsvoering

De advies- en onderzoeksactiviteiten van de Rekenkamer zijn zowel personeel-afhankelijk en arbeidsintensief. Human resource management bleef een kritische factor voor de bedrijfsvoering in het jaar 2015.

3.1. Personeel

Tabel 1

Ingevolge het huidige functieboek heeft de Rekenkamer een formatie van maximaal acht medewerkers. De bezetting voor 2015 is weergegeven in tabel 1.

De functie van juridisch adviseur is in februari ingevuld. Begin 2015 is de samenstelling van het auditteam aan verandering onderhevig geweest. De senior auditor is uit dienst getreden in januari. Het management heeft er voor gekozen om de onderzoekscapaciteit te versterken door twee jonge professionals te werven en hun intern op te leiden en te vormen. Deels ter vergroting van de zelfredzaamheid, is de functie van hoofd administratie medio 2015 ingevuld met een professional die ervaring heeft op het gebied van financiële administratie. Deze functionaris ondersteunt het management vooral met het begrotingsbeheer. Naar een geschikte administratieve medewerker wordt nog gezocht.

Algemene Rekenkamer 2015	
Functie	Status
Secretaris	Voltijds
Auditor (3x)	Voltijds
Juridisch adviseur	Voltijds
Register Accountant	Deeltijds
Hoofd Administratie	Voltijds
Administratieve medewerker	Vacant

Onderzoek- en audit activiteiten vereisen gespecialiseerde kennis en vaardigheden. Opleiden en trainen van het personeel is een belangrijk deel van de bedrijfsvoering bij de Rekenkamer. Zo hebben wij in 2015 zogenaamde "on-the-job" training en andere opleiding activiteiten voor het personeel geregeld. Om de planning ingevolge het onderzoekschema te halen hebben wij gebruik gemaakt van technische ondersteuning. De vorm van ondersteuning besloeg de inzet van ervaren audit professionals, waar onder twee missies van de Algemene Rekenkamer Nederland. Een RO ("operational auditor") heeft ons ondersteund bij de uitvoering van een governance onderzoek en heeft tevens ook als mentor gediend voor de leden van het eigen auditteam.¹⁰

Onze deeltijdse *registeraccountant* heeft de uitvoering van onderzoek werkzaamheden ondersteund en geholpen bij de begeleiding van de nieuwe teamleden in 2015.

De nieuwe teamleden hebben oriëntatie-cursussen gevolgd in 2015. De onderwerpen van deze oriëntatie waren onder andere; basiskennis staatsbestel, wet- en regelgeving, de begrotingscyclus, onderzoeksmethodologie en procedures. Er is ook een verplichte cursus op het gebied van integriteit aan de medewerkers van de Rekenkamer verzorgd. Daarnaast hebben de medewerkers het onderdeel van het evenement "Information Village", de lezing "Morality, Integrity & Corruption" van dr. Terrence Farrell van Trinidad & Tobago in oktober 2015 bijgewoond.

Alle medewerkers zijn aangemoedigd een *Certified Internal Auditor* opleiding te volgen. Het gaat om zelfstudie- en op afstand opleidingen die deel uitmaken van de beoordeling (performance management).

3.2. Onderzoeken

Onze kerntaak is het onderzoeken van de recht- en doelmatigheid van de overheidsfinanciën. Daarnaast zijn wij bevoegd om integriteitsonderzoeken te verrichten. In het jaar 2015 hebben wij ons voornamelijk gericht op rechtmatigheids- en doelmatigheidsonderzoeken. Hieronder volgt een beknopte weergave van de onderzoeksactiviteiten.

¹⁰ Een detachering van drie maanden van een *Register Accountant/Operational Auditor* van de Auditdienst van het Ministerie Financiën in Nederland is geregeld door tussenkomst van de SOAB.

3.2.1. Rechtmatigheidsonderzoek: Jaarrekening 2012 van het APS

Ingevolge de Landsverordening Algemeen Pensioenfonds dient de Rekenkamer bij het fonds te controleren, de jaarrekening inbegrepen. Het bestuur van het APS heeft de jaarrekening van het jaar 2012 bij brief van 12 augustus 2014 aan de Rekenkamer aangeboden.

Ons rapport over de Jaarrekening 2012 van het APS bevat de resultaten van ons onderzoek naar de rechtmatigheid, governance, compliance en risk management, als ook de financiële informatie. Wij hebben gebruik gemaakt van een externe actuariële deskundige bij dit onderzoek. Het veldwerk is eind november 2014 afgerond en de concept-Nota van Bevindingen was in december gereed. Het eindrapport hebben wij op 27 maart 2015 uitgebracht.

Belangrijke bevindingen uit het rapport zijn:

- De significante vordering op overheid van NAf 53,0 miljoen. Wij hebben in het rapport gepleit voor het op korte termijn aandacht schenken aan het bereiken van een afwikkeling van deze vordering. Dit ter voorkoming van vermogensverlies voor het pensioenfonds. Dit is van belang omdat de vordering was toegenomen ten opzichte van het voorgaande jaar.
- De onvolledigheid van het deelnemersbestand. Niet alle deelnemers zijn in de bestanden van het APS opgenomen en de gegevens van een aanzienlijk deel van de deelnemers zijn foutief in de bestanden van het APS opgenomen.
- De dekkingsgraad van het APS van 100,4 percent. Eind 2012 konden de verplichtingen van APS *nipt* gedekt worden door het aanwezige vermogen. Daarnaast was het aanwezige vermogen niet voldoende ter dekking van de algemene risico's en beleggingsrisico's.
- Gebruik van 22% premie percentage. Dit percentage is niet in overeenstemming met het wettelijke percentage van 25% .¹¹

Op basis, van onder andere, de voornoemde bevindingen, hebben wij ons onthouden van het geven van een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening. Voorts konden wij niet concluderen dat de financiële positie van het APS per 31 december 2012 gezond was.

In paragraaf 3.2.3 beschrijven wij ons onderzoek van de Jaarrekening 2013 van het APS waarbij eventuele verandering ten opzichte van Jaarrekening 2012 aan de orde wordt gesteld.

3.2.2. Audit naar de Governance: Bureau Telecommunicatie en Post

Uit de jaarrekening van het Land van 2012 en 2013 heeft de Rekenkamer geconstateerd dat de financiële afdrachten aan de overheid van Bureau Telecommunicatie en Post (hierna: BTP) achter bleven op de geprojecteerde verwachtingen. Als gevolg besloten wij een uitgebreid doelmatigheidsonderzoek te verrichten. De *governance*¹² heeft als rode draad gestaan tijdens het voorbereiden en bij de uitvoering van het onderzoek. Wij hebben ons rapport op 5 oktober 2015 uitgebracht.

Specifiek ten aanzien van de *governance*, of gebrek daarvan, heeft het doelmatig functioneren van BTP beïnvloed en is deels de reden geweest voor de lager dan verwachte afdrachten van het bureau aan de overheid. Zo hebben wij geconstateerd dat bij het bureau geen actueel beleidsdocument en beleidsdoelstellingen aanwezig waren. De bij wet verplichte prestatieovereenkomst van de directeur was evenmin voorhanden. Voorts hebben wij geconstateerd dat belangrijke documenten die noodzakelijk zijn voor de adequate *governance* en bedrijfsvoering, bijvoorbeeld de jaarlijkse begroting, ontbraken of anderzijds niet tijdig zijn geproduceerd. Uit het onderzoek is gebleken dat het toezicht van de verantwoordelijke minister op BTP onder de maat was.

¹¹ Landsverordening Algemeen Pensioenfonds, artikel 58, tweede lid.

¹² "Governance is het waarborgen van de onderlinge samenhang van de wijze van sturen, beheersen en toezicht houden van organisaties, gericht op een efficiënte en effectieve realisatie van de beleidsdoelstellingen, alsmede het daarover op een open wijze communiceren en verantwoording afleggen ten behoeve van alle belanghebbenden", Governance model van Bossert, 2004.

Naast de geïdentificeerde tekortkomingen op het gebied van *governance* en bedrijfsprestatie, hebben wij tijdens het onderzoek geconstateerd dat de Landsverordening BTP zeer slecht wordt nageleefd. Naar aanleiding van de tekortkomingen van zowel de interne als externe *governance* bij BTP als ook de slechte naleving van wet- en regelgeving, hebben wij een aantal aanbevelingen gedaan aan respectievelijk de Minister van Toerisme, Economische Zaken, Vervoer en Telecommunicatie, de directeur en de raad van toezicht van het bureau.

De bevindingen van de Rekenkamer naar aanleiding van het onderzoek zijn met de verantwoordelijke minister en met de Staten besproken. Wij blijven de ontwikkelingen bij het BTP monitoren.

3.2.3. Onderzoek naar de Jaarrekening 2013 van het Algemeen Pensioenfonds

Zoals reeds aangegeven in paragraaf 3.2.1, dient de Rekenkamer het APS te controleren inclusief de jaarrekeningen van het fonds. De Jaarrekening 2013 van APS is acht maanden na het verlopen van de wettelijke termijn aan ons door het APS-bestuur toegezonden. De late aanlevering van jaarrekeningen leek ons routine te zijn geworden aangezien de jaarrekening van voorgaande jaren ook vele maanden na het verlopen van de wettelijke termijn zijn opgeleverd.

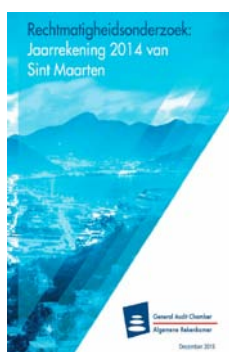
In ons rapport van 24 november 2015, hebben wij aangegeven dat de Minister van Financiën, als verantwoordelijke bestuurder, systematisch verzoeken tot uitstel voor oplevering van de jaarrekeningen van het APS voor de jaren 2011, 2012 en 2013 heeft goedgekeurd. Wij hebben in ons rapport onze zorgen uitgesproken over het gemak waarmee de minister uitstel had verleend. Wij merken hierbij op dat de Jaarrekening 2014 van het APS enkel een maand na de wettelijke termijn is uitgebracht. Mogelijk is dit bewijs van verbetering. Over deze jaarrekening wordt door de Rekenkamer in 2016 gerapporteerd.

De Jaarrekening 2013 van APS bevat een aantal onopgeloste zaken van voorgaande jaren. Zoals in 2012 het geval was, heeft het APS een aanzienlijke (en groeiende) vordering tegen de overheid in de jaarrekening opgenomen, te weten NAF 68 miljoen. De dekkingsgraad van het fonds bedroeg 101,4% in 2013, wat een verbetering is ten opzichte van het jaar 2012. Echter, met deze dekkingsgraad bleef het APS beneden de eigen interne norm van 105%. Van belang is het gehanteerde premie percentage. Het bij wet vastgestelde premie percentage is 25%. Het APS hanteerde een premie van 22% in 2013, hetzelfde premie percentage dat foutief in 2011 en 2012 is gebruikt.

Deelname aan het Algemeen Pensioenfonds is verplicht voor overheidsdienaren. Wij zijn van mening dat op korte termijn oplossingen gevonden moeten worden voor de tekortkomingen van het fonds om zodoende de risico's op het fonds, en vooral voor de deelnemers, te verkleinen.

3.2.4. Rechtmatigheidsonderzoek: Jaarrekening 2014 van Sint Maarten

De Rekenkamer heeft het financieel en materieel beheer van het Land Sint Maarten over het jaar 2014 beoordeeld. Ons rapport is op 9 december 2015 gepubliceerd.

Het onderzoek naar de jaarrekening wordt bij wet verplicht en het rapport over de jaarrekening 2014 betreft ons vierde verslag. Wederom constateerden wij dat Sint Maarten niet in staat is geweest om een betrouwbare en controleerbare jaarrekening op te stellen. Het gebrek aan voortgang stelt ons teleur.

De financiële informatie in de jaarrekening dient tot stand te komen in overeenstemming met de landsbegroting en met de aanverwante wettelijke regelingen. Wij constateerden dat de financiële informatie niet voldoet aan de eisen die de Comptabiliteitslandsverordening stelt.

Om een aantal geconstateerde gebreken te noemen:

- 55% van de modelstaten¹³ in de jaarrekening zijn niet of niet correct ingevuld;
- 73% van de jaarrekeningposten over 2014 zijn onzeker;
- de kwantificeerbare getrouwheidsfouten bedraagt NAF 12,9 miljoen.

Wij hebben geconstateerd dat vanaf 2011 tot en met 2014 het Land in zijn jaarrekening nog altijd onvoldoende toelichting opneemt.

Het plan dat door de Minister van Financiën is opgesteld ter verbetering van een aantal van de geïdentificeerde gebreken van het financieel beheer was in 2015 niet beschikbaar. Volgens de minister zou het plan, inclusief deelplannen, formeel aan de Rekenkamer worden aangeboden in maart 2016. Later is deze datum uitgesteld tot mei 2016. Tot op heden hebben wij het plan niet mogen ontvangen. Een verbetering zal volgens ons alleen plaatsvinden als de overheid en de ministers hun verantwoordelijkheid hierin nemen. Ook dient de Staten meer aandacht te geven aan hun toezichhoudende rol binnen het stelsel van de overheidsfinanciën.

Bij alle onderzoeken uitgevoerd in het jaar 2015 is er sprake geweest van onrechtmatigheden. Deze tendens hebben wij in voorgaande jaren ook geconstateerd. Het naleven van wet- en regelgeving moet een prioriteit zijn binnen een democratische rechtstaat.

3.3. Adviseren

Wij hebben ingevolge wet- en regelgeving in 2015 de Minister-President en de vicevoorzitter van de Raad van Advies van advies voorzien bij het proces van benoeming van ministers.¹⁴ De Rekenkamer adviseert de Minister-President¹⁵ ten aanzien van welke zakelijke belangen, nevenfuncties en nevenwerkzaamheden, ongewenst zijn met het oog op een goede vervulling van het ambt als minister of de handhaving van de onpartijdigheid en onafhankelijkheid of van het vertrouwen daarin.

Advies is gegeven ten behoeve van de in 2015 benoemde ministers op een uitzondering na. Er is geen verzoek om advies ontvangen voor Minister A. Meyers.

Ingevolge de Landsverordening Registratie en Financiën Politieke Partijen¹⁶ wordt de Algemene Rekenkamer opgedragen de gegevens van de financiële verslagen van de politieke partijen te controleren. Ons advies is niet door ons openbaar gemaakt omdat dit niet aan de Staten wordt uitgebracht maar aan de Electorale Raad. Het is aan de Electorale Raad om te bepalen over de publicatie van de inhoud van ons advies.

¹³ Door de minister van Financiën vastgestelde modellen van staten, ingevolge artikel 17 van de CV. Deze modellen worden gebruikt in de jaarrekening.

¹⁴ Landsverordening integriteitsbevordering ministers, AB 2010, GT no. 22.

¹⁵ Idem, artikel 3, tweede lid.

¹⁶ Landsverordening Registratie en Financiën Politieke Partijen, artikel 29.

4. Financiële verantwoording

Hierna volgt een overzicht van de inzet van onze financiële middelen voor het begrotingsjaar 2015.

4.1. Begroting 2015

De voorzitter van de Rekenkamer is belast met het financieel beheer.¹⁷ De secretaris is middels een mandaat de verantwoordelijkheid gegeven voor het verrichten van bepaalde financiële handelingen ten behoeve van de bedrijfsvoering en heeft op kwartaal-basis is hierover gerapporteerd.

Hoewel wij in dit hoofdstuk een overzicht geven van de begrotingsrealisatie voor het dienstjaar 2015, merken wij op dat wij de status van de Landsverordening voor het vaststellen van de begroting van het dienstjaar 2015 niet onmiskenbaar kunnen vaststellen. De regering schrijft dat de begroting 2015 zich in een "niemandslaan vertoeft", en als gevolg *"kan maar beperkt dienen als een formeel referentiepunt voor de bestedingen in 2015..."*¹⁸ Vanwege de onduidelijkheid ten aanzien van de formele status van begroting 2015, is de Rekenkamer bij het doen van uitgaven in 2015 deze blijven vergelijken met de bestedingen van de begroting 2014. Immers, zolang de begroting niet in werking is getreden strekt de begroting van het voorafgegaane jaar tot grondslag van het beheer.¹⁹ Met andere woorden, als begroting 2015 niet inwerking is getreden dan geldt de begroting van 2014.

4.1.1. Realisatie begroting 2015

De informatie die hierna wordt gepresenteerd is voorlopig en betreft ongecontroleerde cijfers. Immers, de Jaarrekening 2015 van het Land is nog niet beschikbaar. In Tabel 2 wordt de begroting vergeleken met de werkelijke uitgaven. Voorts is een begrotingsrealisatie cijfer berekend.²⁰

Tabel 2

Begrotingspost (NAf)	Begroting 2015 ²¹	Werkelijke uitgave	Verschil	Realisatie (%)
Personeelslasten	1,139,199	874,881	264,318	77
Remuneratie Bestuur	136,000	133,950	2,050	98
Materiele kosten, goederen & diensten	729,796	616,429	113,367	84
Totaal	2,004,995	1,625,260	379,735	81

Over het algemeen is een begrotingsrealisatie van 81% behaald in 2015, in vergelijking met een begrotingsrealisatie van 82% in 2014.

4.1.2. Aanpassing van werkelijke uitgaven begroting 2014

Het jaarverslag voor het jaar 2014, die in juni 2015 is verschenen, bevatte, onder meer, financiële informatie. De begrotingsrealisatie uit dat rapport is gebaseerd op niet gecontroleerde data. Wij hebben in het verslag gerapporteerd dat voor een bedrag van NAf 1,658,804 uitgaven zijn gedaan.

Hieronder staat een overzicht van de operationele uitgaven op basis van gecontroleerde cijfers. Bron van deze informatie is de Jaarrekening 2014 van Sint Maarten. De bedragen zijn naar boven afgerond tot de evennaaste 1.000 gulden. Volgens de gecontroleerde cijfers van 2014 is de totale uitgave van de Rekenkamer lager dan het bedrag dat in ons jaarverslag van 2014 is opgenomen.

Het betreft een verschil van ongeveer 1% en is niet materieel. Een nadere specificatie van de aanpassing van de begrotingsrealisatie voor het jaar 2014 is in Tabel 3 weergegeven.

¹⁷ Landsverordening Algemene Rekenkamer, artikel 49, tweede lid.

¹⁸ Toelichting of de ontwerp-begroting dienstjaar 2016, pagina 9.

¹⁹ Comptabiliteitslandsverordening, artikel 16, derde lid.

²⁰ De begrotingsrealisatie is de percentage van werkelijke uitgaven vergeleken met de begrote bedragen.

²¹ Ontwerp van de Landsverordening tot vaststelling van de begroting dienstjaar 2015, modelstaat H, maart 2015.

Tabel 3

Begrotingspost (NAf x 1000)	Begroting 2014	Uitgave opgenomen in het jaarsverslag	Uitgave volgens de jaarrekening	Verschil	Verschil (%)
Totaal	2,035	1,659	1,642	393	1

General Audit Chamber

Algemene Rekenkamer